

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO
FUNDUSZU ROZWOJU REGIONALNEGO
W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

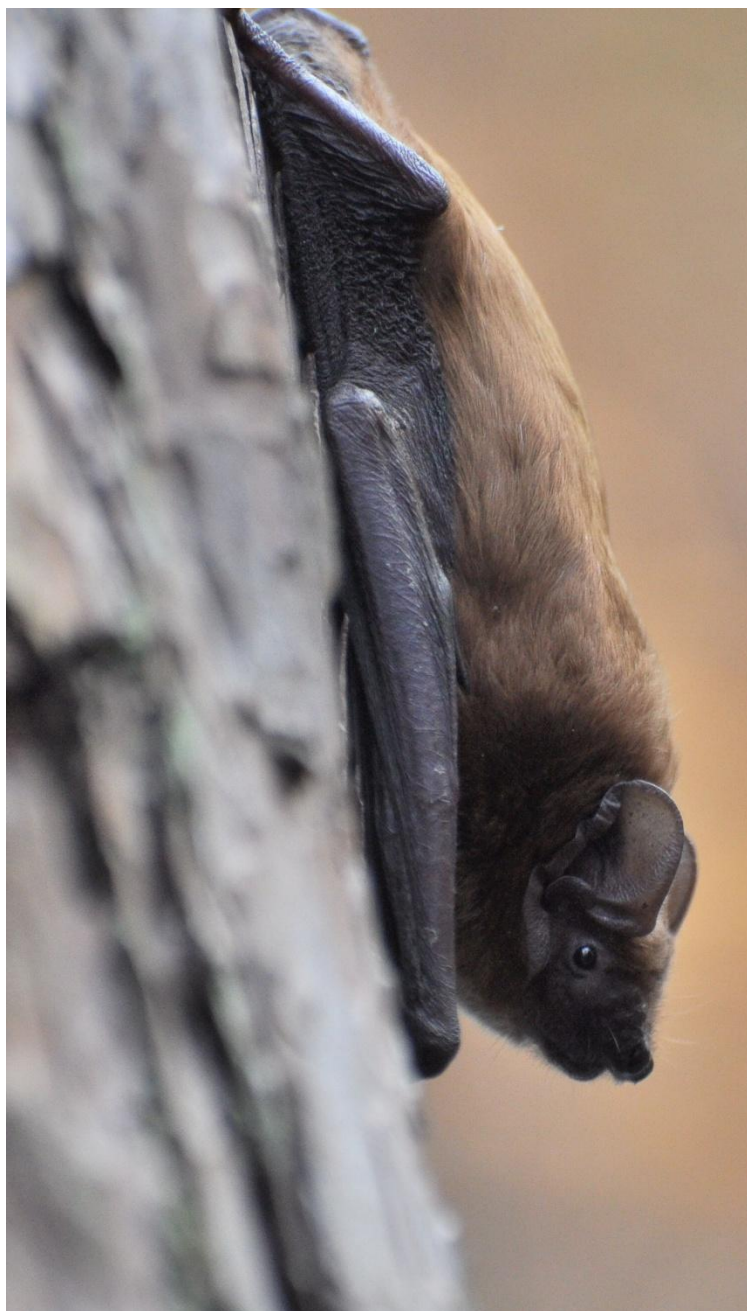
NIETOPERZE

Borowiec wielki *Nyctalus noctula*

To jeden z największych nietoperzy, wędrowny. Jego skrzydła mają ok. 40 cm rozpiętości. Borowce z Polski dolatują do Węgier, Słowacji i Szwajcarii. Rekordowy przelot to odległość 1600 km! Chętnie poluje na duże owady np. chrząszcze, motyle nocne oraz mniejsze muchówki. Ma dość krótkie uszy i grzybkowaty koziółek, który nie sięga połowy długości ucha. Pyszczek i uszy są koloru ciemnobrązowego. Futerko borowców latem ma kolor rudobrązowy i błyszczy się, spód ciała jest natomiast brązowy i matowy. Wylatuje dość wcześnie o zachodzie słońca i można go wtedy identyfikować po długich i wąskich skrzydłach oraz specyficznym sposobie lotu.

rys. Dawid Kilon

Gacek brunatny *Plecotus auritus*

Posiada największe uszy wśród krajowych gatunków nietoperzy, dlatego bywa nazywany także wielkouchem. Kolonie rozrodcze zakłada na strychach, w budkach lęgowych dla ptaków, skrzynkach dla nietoperzy i dziuplach.

Karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus*

Karlik malutki jest jednym z najmniejszych krajowych nietoperzy. Lata dość nisko nad ziemią (2-5 m), wylatując zwykle kilkanaście minut po zachodzie słońca. Jest bardzo podobny do innych gatunków karlików: najmniejszego z krajowych nietoperzy: karlika drobnego *Pipistrellus pygmaeus* oraz karlika większego *Pipistrellus nathusi*.

Mroczak późny *Eptesicus serotinus*

Należy do najpospolitszych nietoperzy, zakładających kolonie rozrodcze na strychach. Wybitnie synantropijny, przez cały rok użytkuje kryjówek w budynkach. Ten dużych rozmiarów nietoperz ma krótkie i szerokie uszy. Kociołek jest rogaliakowaty, sięgający do 1/3 ucha. Czarniawy pyszczek przypomina maskę. Futro na grzbiecie jest ciemnobrązowe, spód ciała zaś żółtobrązowy, czasem nieznacznie jaśniejszy od grzbietu. Młode, pierwszoroczne nietoperze są ciemniejsze.

rys. Dawid K.

Nocek rudy *Myotis daubentonii*

Poluje przede wszystkim nad wodami, gdzie zdobywa pożywienie z powierzchni wody. Mogą być nim owady, małe skorupiaki, a nawet niewielkie rybki. Zimuje w piwnicach, schronach i jaskiniach. Ma krótkie i zaokrąglone uszy. Kociołek jest nożowaty, sięgający prawie do połowy ucha. Pyszczek ma kolor cielisty lub delikatnie różowy. Futro na grzbiecie jest ciemnobrązowe lub szarobrązowe, a spód ciała białawy lub szarawy. Młode, pierwszoroczne nietoperze są ciemniejsze i bardziej szare.

rys. Dawid Kilon

ZIMOWANIE

Warunkiem przeżycia przez nietoperze pory zimowej jest zapewniony spokój i zgromadzone zapasy tłuszczu, stanowiące minimum 20-30% masy ciała. Każde wybudzenie kosztuje nietoperza stratę znacznej ilości energii, którą mógłby zużyć przez 16 dni hibernacji!

budka drewniana

schron z trocinobetonu

rys. Dawid Kilon

Te niesamowite, nocne, latające ssaki chwytają komary i inne owady, posługując się echolokacją. Emitują bardzo wysokie, najczęściej niesłyszalne dla ludzi dźwięki, tzw. ultradźwięki (o częstotliwości powyżej 20 kHz), które odbijając się od przeszkód i ofiar, wracają jako echo do uszu nietoperza. Rozpoznawanie nietoperzy jest możliwe dzięki zastosowaniu detektorów ultradźwięku, zamieniających dźwięki niesłyszalne na dźwięki słyszalne dla naszego ucha. Ich analiza przez chiropterologów umożliwia identyfikację gatunku. Nietoperze unikają miejsc oświetlonych lampami, dlatego budki należy wieszać w miejscach nieoświetlonych, najlepiej w grupach. Budki z drewna można zbudować samodzielnie tudzież zakupić gotowe budki trocinobetonowe.

Autor opracowania

MERGUS Dawid Kilon